
Počet přijímaných studentů překročil rozumné hranice

Počet přijímaných studentů překročil rozumné hranice

10.3.2011, rubrika: Události, strana: 11, autor: KATEŘINA PERKNEROVÁ

Náměstek ministra školství pro vysoké školy Jan Koucký řekl Deníku:

Praha – Podle Jana Kouckého se změní pravidla financování vysokých škol. Ukazatelů kvality bude několik.

* Jak se má změnit financování vysokých škol?

V pravidlech financování vysokých škol pro rok 2012 chceme udělat podstatný krok, který ovšem plně navazuje na trend zahájený již v letošním roce. Zaprvé chceme dosáhnout toho, aby se začal snižovat počet přijímaných studentů, neboť již převyšil rozumné hranice. Na vysoké a vyšší odborné školy totiž nastupuje již 70 procent populačního ročníku. Zadruhé usilujeme o to, aby se postupně zvyšovala ta část rozpočtu, kterou vysoké školy dostávají za kvalitu, a ne pouze za počet zapsaných studentů.

* Čím chcete kvalitu poměřovat?

Je třeba zvažovat dvě okolnosti. Najedné straně omezené možnosti hodnotit objektivně kvalitu vysokých škol, na druhé straně nutnost zabezpečit jistou kontinuitu vývoje, neboť nechceme, aby se například nějaká škola jenom kvůli změně rozpočtových pravidel ocitla z roku na rok v existenčních problémech. Proto se intenzivně snažíme připravovat a se školami projednávat vhodné ukazatele kvality a zároveň stanovujeme zásadu, že žádné škole se meziročně nemá rozpočet jen kvůli změně pravidel snížit o více než pět procent. Volíme proto přístup, který zahrnuje větší počet ukazatelů, kdy každý z nich zjišťuje poněkud jiný aspekt kvality, a navíc to omezuje možnosti spekulativního chování škol.

* Vyšší počet absolventů ale po Česku požadovala hlavně Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Když se to povedlo, proč je to najednou špatně?

Nejde o nic nového, o počtu studentů se mluví již delší dobu. MŠMT dokonce již v dlouhodobém záměru z roku 2005 uvedlo, že kvantitativní expanze musí skončit. Podle statistik OECD má ČR nejvyšší nárůst počtu studentů. Údaj OECD, který zmiňujete, se týká podílu vysokoškoláků v dospělé populaci, který je zatím nízký, ale již se to začíná měnit. S vysokými školami jsme se dohodli, že do vzdělávání terciární úrovně by u nás v nejbližších letech měly nastupovat zhruba dvě třetiny odpovídající populace. Mnoho odborníků ovšem říká, že i to je příliš.

* Myslíte si, že většina vysokých škol by měla vychovávat bakaláře a prakticky zaměřené magistry, zatímco špičkových univerzit s doktorandským programem by mělo být jen pár?

Zvýšit by se měl především počet prakticky zaměřených bakalářů, kteří již nepokračují v magisterském studiu, ale s úplnou vysokoškolskou kvalifikací přecházejí na pracovní trh. Toho se snažíme dosahovat nejen novými pravidly financování, ale také podporujeme školy, aby vytvářely nové prakticky orientované bakalářské programy studia. Ministerstvo zároveň nechce vybírat mezi institucemi a stanovovat, kolik bude například výzkumných univerzit nebo kolik vysokých škol se zaměří na přímou spolupráci se zaměstnavateli. Stanoví však ukazatele výkonu a kvality a každá vysoká škola sama svojí činností a výsledky postupně naplní svůj specifický profil. Jednotlivé školy se sice na základě svých výsledků mohou mezi výzkumné univerzity dostat, ale nemusí se mezi nimi udržet.

* Bude se tedy počet VŠ snižovat?

Současný počet vysokých škol je výsledkem vývoje posledních desetiletí. Nové veřejné vysoké školy vznikaly v důsledku masivního nárůstu počtu studentů, z důvodu regionálního pokrytí nabídky i z důvodu snahy zpřístupnit vysokoškolské

vzdělání širší veřejnosti. Počet studentů již příliš neporoste, nezvýší se nijak zvlášť ani příspěvek ze státního rozpočtu, a naopak poroste tlak na zvýšení kvality vysokoškolského vzdělávání. Školy budou spíše motivovány k zefektivnění své činnosti, což může vést například ke sdílení kapacit, k jejich fúzím, odstraňování duplicit apod.

* O kolik by mělo klesnout číslo letos přijímaných studentů?

Pro rok 2012 ministerstvo navrhuje snížení počtu studentů vstupujících na vysoké školy přibližně o pět procent. Výsledek zveřejníme koncem března po projednání s vysokými školami.